

hadde ladet den Mand, hvem det var overdraget paa en Maade selvstændig at lægge Planen for Arbeidet, komme til Orde, og fremsøre, hvad han kunde, for at styrke Overbevisningen om, at hans Beregning og Planer vare rigtige. Jeg gav derfor Underdirektøren Veltighed til saavel mundlig som skriftlig at fremkomme med, hvad der kunde tale til Forsvar for Rigtigheden af hans Anskuelse; men ligeoverfor de Beregninger, som den tekniske Direktør havde opstillet, dristede jeg mig ikke til at tillægge de Udtalelser, der fremkom fra Underdirektøren, en saadan Vægt, at jeg turde lade en Prøve foretage ved Dampmaskinen med fuld Kraft, thi, viste det sig ved en saadan Prøve, at det hele Maskineri var for svagt, gik der Bræk derpaa, og navnlig Bræk paa Taarnkrandsen, saa vilde der derved paaføres Statskassen en meget betydelig Udgift, og Skibet vilde være ubrugeligt for en længere Tid. Man maa nemlig lægge Mærke til, at Taarnkrandsen er fastgjort paa selve Taarnet, og at dette har den lille Vægt af omtrent 600,000 Pd., og naar der gaar et Bræk paa selve Taarnkrandsen, naar flere Tænder springe af, saa er det ikke noget Arbejde, som lader sig udføre i meget kort Tid at udtage Taarnkrandsen og indsætte den igjen. For derfor at gaa tilværks med al mulig Forsigtighed og Upartiskhed, sammenkaldte jeg en Kommission af de bedste Kræfter, der habes til Raadighed her i Landet, og denne Kommission var enstemmig af den Mening, at den tekniske Direktørs Beregninger vare rigtige, at flere af Maskineriets enkelte Dele vare for svage, navnlig Tænderne paa Taarnkrandsen og Axlen, saaledes som udtalt af det 8de kongevalgte Medlem (Fischer); den opretstaaende Arel fandtes kun at være halvt saa stærk, som den burde være, hvilket ogsaa er indrømmet af Underdirektøren. Efterat denne Betænkning var afgiven af Kommissionen, blev foreløbig Taarnet paa Skibets Tøgt i Sommer drevet ved Haandkraft. Denne Omdreining foregik imidlertid meget langsomt, og de Mænd, som afgave Bedømmelse over Skibets Dygtighed, haade som Søskib og med Hensyn til dets Kampdygtighed, beklagede meget denne langsomme Omdreining af Taarnet og urgerede paa, at man burde søge at tilvejebringe

en Omdreining ved Dampkraft. Som af Udvalgets Ordfører omtalt, har Ministeriet meddelt Udvalget, at det sandsynligvis nu er lykkedes med Bibeholdelse af en hel Del af Maskindelene og navnlig en stor Del af Dampmaskinen at konstruere et Omdreiningssapparat, som i alle Maader vil være tilfredsstillende, og hvorved man vil være i Stand til, uden at friste Tænderne i Taarnkrandsen ud over deres Gyde, at omdreie Taarnet i $2\frac{1}{2}$ à $2\frac{1}{2}$ Minut, medens man ved Siden deraf, naar man vil, kan dreie Taarnet saa langsomt, at det kun dreier 20 à 21 Grader i Minutet. Følgen heraf er, at man vil være i Stand til at kunne benytte Dampmaskinen til Omdreining af Taarnet for at tage Kanonsigte, og vil kunne affyre Kanonen uden at standse Taarnomdreiningen, hvilket jo klart nok vil være et stort Fortrin under en Kamp. Dette Forslag til en Forandring af Dreiningssapparatet paa „Gorm“ vil sandsynligvis blive bifaldet, og jeg haaber, at Taarnet derved skal blive fuldstændig svarende til sin Hensigt. Efterat Kommissionens Betænkning var afgiven, har Underdirektøren, hvem det jo særlig maatte ligge paa Sinde — navnlig da hans Virksomhed har været Gjenstand for Dmtale saavel i Kommissionens Betænkning som ogsaa i Pressen — at vise, at han ikke havde udarbejdet Planen for Mechanismen uden alvorlig Prøvelse og Overveielse og uden at have gjort de fornødne Beregninger, og tillige, at man andre Steder havde omdreierende Indretninger af omtrent lignende Bestaaffenhed, som man havde fundet sig tilfredsstillt ved, indhentet Oplysninger andre Steder fra; han har selv paa en Rejse, som han i Sommer foretog med Delov, søgt paa Stederne selv at forstaae sig de fornødne Oplysninger, og disse ere for nogle Dage siden ad tjenstlig Vej gennem Bærftet indkomne til Ministeriet. Jeg tror nu ikke, det er Stedet her i dette høie Thing at underkaste den Slags tekniske Spørgsmaal en dybere gennemgaaende Diskussion. Det er umuligt her at danne sig nogen bestemt Formening derom, og jeg skal derfor kun ganske i Almindelighed udtale, at, naar Underdirektøren har søgt at bevise, at han alvorlig har overveiet Sagen, inden han freed til Udførelsen af Planen, saa maa man ind-